

Doporučení o užívání generativní AI v závěrečných pracích (verze 01)

Průvodce:

Zde je verze 1 Doporučení o užívání generativní AI v závěrečných pracích, které by bylo vyvěšeno na ai.cuni.cz. Kontakt: Tým generativní AI na ÚKUK: ai@cuni.cz

*Podporou tohoto doporučení je interaktivní formulář pro generování **Prohlášení o užití generativní AI v závěrečné práci**. (jeho statická verze je uvedena na konci textu)*

V dokumentu jsou části, které budou na jiném místě ve struktuře ai.cuni.cz a povede na ně proklik. Tyto části jsou příslušně označeny. Stejně tak jako části, které budou umístěny do informačních boxů. Doporučení, tak jak je prezentováno zde, není kompaktním dokumentem.

Toto doporučení až po část „Způsoby využití generativní AI“ je žádoucí převzít na úrovni fakult bez zásadních změn. Je důležité, aby v základních principech panovala shoda přes celou UK. Záměrně je však text psáno s jistou mírou volnosti, aby nebylo příliš restriktivní.

Část „Způsoby využití generativní AI“ slouží jako návod pro sestavení vlastních fakultních „semaforů“, případně je lze dále modifikovat na úrovni základních součástí. Tato část textu je zamýšlena jako návod a inspirace pro tvorbu vlastních, oborově relevantních „semaforů“. Je možné jej číst tak, že stupeň 1 považujeme za bezproblémový, stupeň 2 za potenciálně problematický a stupeň 3 za nedoporučený/zakázaný. Uvědomujeme si existenci oborových specifik při vypracování závěrečných prací a doporučujeme tento „semafor“ jim přizpůsobit.

Úvod

Univerzita Karlova (Dále UK) podporuje využívání nástrojů a vzdělávání se v oblasti generativní umělé inteligence (dále jen „AI“) studujícími i akademickými pracovníky a dalšími zaměstnanci UK. Toto užití však musí být v souladu s legislativními normami, právním řádem ČR, obecnými etickými principy a principy akademické integrity, vnitřními předpisy Univerzity Karlovy a jejích součástí.

Základní principy užití generativní umělé inteligence při psaní závěrečných prací

1) Odpovědnost: Za práci je vždy odpovědný studující

Za každou odevzdanou práci vždy plně odpovídá studující, a to i v případech, kdy v rámci jejího vypracování využívá generativní AI. Studující jsou vždy povinni pečlivě kontrolovat veškeré výstupy, na kterých se podílí generativní AI, ověřovat jejich správnost a generativní AI zakomponovat do práce způsobem, který odpovídá pravidlům akademické etiky a zadání práce.

Autorem/autorkou závěrečné práce je vždy studující, který je zároveň zodpovědný za faktickou správnost veškerého obsahu a za kvalitu textu. Pokud by se v práci vyskytly chyby způsobené generativní AI, nelze se na ně zpětně odvolávat; odpovědnost za jejich odstranění i za finální podobu odevzdaného díla nese výhradně studující.

2) Transparentnost: Každá závěrečná práce obsahuje Prohlášení o užití generativní umělé inteligence

V souladu se [Stanoviskem Univerzity Karlovy](#) platí, že používání nástrojů generativní AI musí být zejména transparentní. To znamená, že studující by měli na začátek práce připojit stručné prohlášení, ve kterém pravdivě a konkrétně popíší, jak, v jakém rozsahu a k jakému účelu během zpracování práce využil jaké nástroje generativní AI. V případě potřeby může být toto prohlášení podrobně rozvedeno v samostatné příloze. Toto prohlášení je důležitým podkladem pro posouzení originality práce. Je možné využít připravený vzor – [Prohlášení o užití generativní AI v závěrečné práci \(str.13\)](#), který pomůže studujícím jasně a strukturovaně shrnout veškeré relevantní informace.

3) Bezpečnost: Je třeba dodržovat pravidla bezpečného užívání nástrojů generativní AI, pravidla kybernetické bezpečnosti a ochrany dat

Při využívání nástrojů generativní AI je nezbytné důsledně dodržovat [pravidla bezpečného užívání těchto nástrojů](#). Některé modely generativní AI jsou trénovány na datech, která do nich uživatelé vkládají, případně jejich poskytovatelé využívají uživatelem vložená data ke „zkvalitňování služeb“. Nejsou navrženy tak, aby zajišťovaly důvěrnost nebo chránily osobní údaje – veškeré informace vložené do prostředí generativní AI mohou být využity k dalšímu trénování modelu nebo se stát veřejnými.

Proto je zakázáno do generativních AI nástrojů vkládat jakákoli osobní, citlivá nebo chráněná data, zejména informace, které jsou v [Tabulce stupňů ochrany dat](#) označeny jako chráněné. Výjimkou jsou prověřené a schválené nástroje (na univerzitě např. MS Copilot při přihlášení pod univerzitním účtem – ukco@cuni.cz ¹) či modely generativní AI

---

¹ K září 2025

provozované lokálně (za předpokladu, že budou ze strany UK vyhodnoceny jako bezpečné).

Studující se zavazuje také nepoužívat generativní AI nástroje, které byly vyhodnoceny NÚKB a UK jako potenciálně nebezpečné.

Opatrnost a odpovědné zacházení s daty jsou základními předpoklady při práci s nástroji generativní AI na akademické půdě. Je nutné, aby na univerzitě vznikla metodika a podpora pro případnou konzultaci akademických pracovníků i studentů k analýzám rizik nástrojů generativní AI. Pro takové konzultace je nutné zavést i provozně udržitelný procesní model. Konečná odpovědnost je však vždy na jednotlivém uživateli generativní AI, ať již to bude student nebo akademický pracovník, který se rozhodne užít nástroj nad rámec doporučovaných a prověřených.

4) Správná citace: Studující by měli citovat generativní AI dle zvolené normy

Pokud studující využívá generativní AI při tvorbě své práce je povinen použití generativní AI řádně deklarovat v části práce k tomu určené. Příklady takového užití jsou pro generování obrázků, diagramů nebo pasáží textu či případy, kdy studující edituje generovaný text či vlastní text upravuje pomocí generativní AI.

Deklarace užití generativní AI zahrnuje specifický způsob citace, protože generativní AI nelze citovat přímou citací ani parafrází jako běžné informační zdroje (vědecké články, odborné monografie – autorská díla). Generativní AI je v takovém případě citována jako nástroj (ve speciálních případech jako zdroj dat – například při výzkumu statistických vlastností vygenerovaného textu, či analýze simulovaných rozhovorů), a to podle citační normy, která byla pro danou práci zvolena (například dle APA, ČSN ISO 690 nebo jiné).

Do vypíchnutého boxu:

Generativní AI je důležité vnímat primárně jako nástroj, který modifikuje či generuje obsah na základě vložených instrukcí a dat, nikoli jako spolehlivý zdroj informací (ten představuje zejména primární a sekundární literatura).

Studující nese za výsledný výstup odpovědnost, bez ohledu na míru zapojení generativní AI, podobně jako při využití jakéhokoli jiného digitálního nebo výpočetního nástroje. Výstup generativní AI představuje výsledek interakce mezi autorem a nástrojem, nikoli odborně ověřený či nezávislý zdroj informací.

Je důležité si ověřit, zda právě použitá citační norma obsahuje konkrétní doporučení pro citování generativní AI; některé normy už tuto možnost detailně popisují, jiné nikoli. Více informací o citování dle jednotlivých norem najdete ***zde*** (níže).

Do vypíchnutého boxu:

Upozorňujeme na rozdíl mezi odkazováním na výstup generativní AI a citací primární či sekundární odborné literatury. Výstupy generativních AI modelů (např. MS Copilot, ChatGPT, Claude, apod.) jsou většinou nereprodukovatelné, a to i v případě, že je uveden použitý model a zadávací prompt. Navíc výstupy těchto nástrojů lze relativně snadno modifikovat volbou jiného promptu, což znamená, že nemohou sloužit jako nestranná autorita v rámci argumentace odborného textu.

Z tohoto důvodu není vhodné považovat výstup generativní AI za odborný zdroj ve smyslu odkazované literatury. Text, který vznikl pomocí generativní AI a studující ho vložil do své práce, je z hlediska zodpovědnosti za jeho pravdivost a správnost považován za autorský text studujícího.

Tato část bude na jiné stránce – na proklik

Citování generativní umělé inteligence

Citování dle ISO 690:

Mezinárodní verze normy ISO 690, ani česká verze problematiku citování generativní AI zatím neřeší, a tedy neexistuje závazné pravidlo pro citování dle této normy. V současné době doporučujeme citovat nástroj generativní AI jako příspěvek na webu a citovat konkrétní relaci či dotaz.

Struktura citace

[Název]. Online. In: Název služby. Datum verze. Dostupné z: služba/distributor, URL/URI. [datum vytvoření obsahu.]

Prvky:

[Název] - Názvem může být přímo samotný prompt, zkráceně uvedený prompt, popř. charakterizující vyjádření použití. Název by měl být nejkratší možný při zachování reprezentativnosti charakteru práce s nástrojem generativní AI.

Název služby – služba nebo chatbot, kterou jste k vygenerování odpovědi na dotaz použili, např. ChatGPT

Služba/distributor – tvůrce služby, kterou jste k vygenerování obsahu použili, např. u ChatGPT to bude OpenAI

Příklad:

[Co je chatGPT?]. Online. In: ChatGPT-5. September 1 version. Dostupné z: OpenAI, <https://chat.openai.com/share/xxxxxxx>. [cit. 2025-09-01].

Citování dle MLA:

Dle MLA by se měla citovat konkrétní relace nebo dotaz položený generativní AI. V bibliografické citaci se pak uvede jako název otázka nebo popis relace a následně použitý nástroj.

Struktura citace

“Název” prompt, Název nástroje generativní AI, verze, Název společnosti, datum vytvoření obsahu, url generativního AI nástroje.

Prvky:

Název - popis promptu, zkrácený prompt

Název nástroje generativní AI - např. ChatGPT

Verze – například ChatGPT 5

Název společnosti - která generativní AI vytvořila (například OpenAI)

Datum vytvoření obsahu

URL adresa generativního AI nástroje – případně unikátní URL konverzace, je-li k dispozici, viz dále.

Příklad:

“Co je chatGPT?” prompt. ChatGPT-5, 01 sep. version, OpenAI, 3 Sep. 2025, chat.openai.com/chat.

Citování dle APA:

APA k citování textu vygenerovaného pomocí generativní AI přistupuje tak, že cituje nástroj, který text vygeneroval. Ten je ve struktuře citace považován za autora.

Struktura citace

Autor. (Rok). *Nástroj* (Informace o verzi) [Velký jazykový model]. URL

Prvky:

Autor – Společnost

Datum – Pouze rok (ne celé datum) podle použité verze

Nástroj - (kurzívou), za nímž následují informace o verzi v závorce (např., Verze ze 14. března)

Popis – V hranatých závorkách uveďte, že se jedná o [Velký jazykový model].

Zdroj/platforma – Přímá adresa URL na nástroj generativní AI (např. <https://chat.openai.com/chat>)

Příklad:

OpenAI. (2025). ChatGPT (Sep 1 version) [Large language model]. <https://chat.openai.com/chat>

---

5) Možnost volby: Studující má právo užití generativní AI odmítnout

Studující má plné právo užití generativní AI při tvorbě své práce odmítnout bez udání důvodu. Někteří studující vždy upřednostňují vlastní samostatnou práci a mohou mít obavy, že využívání generativní AI by negativně ovlivnilo rozvoj jejich schopností a kritického myšlení. Jiní mohou mít výhrady z morálních, environmentálních nebo dalších důvodů. Každý studující se může svobodně rozhodnout, zda a v jakém rozsahu

generativní AI do procesu psaní závěrečné práce zapojí, či nikoliv, a tento postoj musí být respektován.

6) Studující by měl užití generativní AI konzultovat se svým vedoucím práce/školitelem

Způsob využití generativní umělé inteligence v rámci závěrečných prací může mít velmi různorodou podobu – od jazykových úprav textu, zpracování dat, přes sumarizaci literatury až po pomoc při formulaci struktury nebo poskytnutí zpětné vazby k textu.

S ohledem na tuto rozmanitost nelze jednoznačně a univerzálně stanovit, co je a co není přípustné ve všech oborech a typech prací. Tento dokument proto formuluje základní principy a hodnotový rámec, nikoli detailní pravidla aplikovatelná ve všech situacích.

Je proto důležité, aby studující konzultoval své konkrétní záměry s využitím generativní AI se svým vedoucím práce/školitelem. Otevřená komunikace se vedoucím práce/školitelem pomáhá předejít nejasnostem nebo nedorozuměním při hodnocení a zároveň vede studujícího k odpovědnému a promyšlenému využívání generativní AI v akademickém kontextu.

Na co myslet při užívání generativní AI

Ochrana dat

Modely generativní AI jsou trénovány mimo jiné na datech, která do nich vkládají jejich uživatelé. Proto nejsou zpravidla navrženy tak, aby zajišťovaly jejich důvěrnost nebo chránily informace, které jsou s chatboty a jinými nástroji sdíleny.

Když tedy studující interagují s nástroji generativní AI, měli by vždy zhodnotit, jaká data a do jakých nástrojů vkládají. Platí při tom, že nesou zodpovědnost za případné porušení ochrany dat.

Z hlediska právní i etické odpovědnosti je nutné mít na paměti, že některá data podléhají zvláštní ochraně – zejména osobní a citlivé údaje podle legislativy (např. GDPR) by neměly být vkládány do nástrojů generativní AI (s výjimkou některých tzv. lokálních modelů).

Vypíchnutí do boxu:

Lokální modely

Lokální modely generativní AI jsou modely, které běží přímo na zařízení uživatele – například na jeho osobním počítači nebo na zabezpečeném serveru dané instituce – a

nekomunikují s externími cloudovými službami. Díky tomu nedochází k odesílání ani ukládání dat mimo prostředí uživatele, což významně snižuje riziko úniku nebo zneužití informací. Právě z tohoto důvodu lze do těchto modelů, při dodržení odpovídajících bezpečnostních opatření, vkládat i citlivá nebo interní data (např. výsledky výzkumu, studentské práce nebo osobní údaje), což je u veřejně dostupných online nástrojů zpravidla nežádoucí či nepřípustné. Vyhodnocení, zda je prostředí, ve kterém je provozován lokální model, skutečně bezpečné, vyžaduje odborné znalosti. Doporučeno tak je používat jen takové lokální modely a prostředí, které jsou oficiálně prověřeny a schváleny.

Interní univerzitní data nebo neveřejné studijní materiály je možné sdílet pouze v nástrojích generativní AI, které Univerzita Karlova výslovně doporučuje jako bezpečné (např. nástroje s jasně ošetřenou licencí nebo smluvním ujednáním o netrénování dat), nebo v rámci ověřených lokálních řešení.

Nejbezpečnější a nejodpovědnější cestou je vždy využívat nástroje schválené a spravované univerzitou, což je momentálně [Microsoft Copilot for education](#) (s přihlášením k univerzitnímu účtu ukco@cuni.cz).

Ve všech případech doporučujeme přistupovat k práci s generativní AI obezřetně a citlivě zvažovat charakter sdílených dat.

Tato část bude na jiné stránce – na proklik

Chráněná data

Osobní údaje

Jakákoliv informace, která umožňuje přímo či nepřímo ztotožnit konkrétní fyzickou osobu, je považována za osobní údaj podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

V případě závěrečných prací mohou často studující pracovat s osobními údaji v souvislosti s dotazníkovými šetřeními, rozhovory, nahrávkami či při práci se zdravotnickou dokumentací. Kromě typických příkladů osobních údajů, jako jsou identifikační údaje člověka (např. rodná čísla/jiná identifikační čísla u cizinců, jméno a příjmení, datum narození, adresa), to mohou být i údaje, u kterých to na první pohled nemusí být tak zjevné, např. nahrávka hlasu, rentgenový snímek nebo IP adresa.

Vypíchnutí do boxu:

V případě, že materiály obsahující osobní informace a měly by být vloženy do nedostatečně smluvně ošetřeného nástroje², tak je nezbytné materiály před vložením do nástroje generativní AI anonymizovat. V praxi to znamená například vymazání jmen, jakýchkoliv identifikačních čísel, adres apod.

Zvlášť chráněnou kategorii pak představují tzv. zvláštní kategorie osobních údajů, mezi které jsou řazeny informace vypovídající o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, genetické a biometrické údaje a údaje o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci.

Základní pravidlo tedy zní, že uživatelé v zásadě nesmí do chatbotů a dalších nástrojů generativní AI vkládat osobní údaje, pokud k tomu nemají výslovný souhlas od osob, ke kterým se osobní údaje vztahují. Hrozí nejen riziko zásahu do soukromého života osob, ale také možné zneužití osobních údajů ze strany poskytovatele nástroje. Současně se také jedná o zpracování osobních údajů, které musí být v souladu s nařízením GDPR.

Vypíchnutí do boxu:

Vypínání trénování dat

Některé externí nástroje generativní AI – zejména v placených verzích – nabízejí uživatelům možnost vypnout využití zadaných dat pro další trénování modelu. Ačkoli tuto funkci doporučujeme vždy aktivovat, pokud je dostupná, je potřeba si uvědomit, že i v takovém případě data opouštějí počítač uživatele a zpracovávají se na serverech poskytovatele dané služby. Z tohoto důvodu nedoporučujeme do těchto nástrojů vkládat citlivé, osobní nebo neveřejné informace. Uživatelé by měli být při práci s těmito systémy obezřetní a vždy zvažovat typ a charakter dat, která do nástroje generativní AI zadávají.

Díla chráněná autorským zákonem

Data, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti fyzické osoby (tedy člověka, nikoli právnické osoby nebo nástroje generativní AI), jsou chráněna autorským právem jako autorská díla podle zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon). Autorských děl může

---

² K září 2025 je jediný dostatečně zasmluvněný nástroj na UK dostupným pro všechny studující a zaměstnance Microsoft Copilot s přihlášením pod univerzitním účtem. Při dodržení pravidel kyberbezpečnosti je možné použít i lokální modely. Problematika výzkumných dat je však natolik složitá, že ji doporučujeme konzultovat vždy s vedoucím práce/školitelem či Centrem Open Science openscience@cuni.cz

vznikat široká škála; může jít například o dílo slovesné, fotografické, výtvarné nebo kartografické. Autorským právem je chráněn i software, resp. jeho zdrojový kód.

Je třeba mít na paměti, že již samotné vložení autorského díla do nástroje generativní AI je užitím autorského díla. K takovému užití díla musíme mít licenci (oprávnění od autora či držitele autorských práv), nebo nám musí svědčit některá z výjimek autorského zákona, např. volné užití díla pro osobní potřebu. Mimo to je však nutné také věnovat pozornost podmínkám užití daného nástroje generativní AI včetně skutečnosti, zdali se nástroj generativní AI trénuje na uživatelských promptech.

V případě výstupů generativní AI si uživatelé musí dát pozor na to, že výstupy mohou obsahovat části autorských děl třetích osob, jejichž zveřejnění prostřednictvím kvalifikační práce by mohlo představovat užití díla, ke kterému je potřeba získat od autora licenci. To platí také pro situace, kdy dochází k využití nástrojů generativní AI k úpravě díla, například obrázku, neboť dochází ke vzniku tzv. odvozeného díla.

V případě, že pak dochází k užití díla bez licence a současně takovému užití nesvědčí žádná z výjimek autorského zákona (např. citační licence), tak se jedná o zásah do práv autora původního díla. Takovému autorovi následně vzniká právo domáhat se odstranění následků a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou újmu.

Jiná citlivá data

V případě, že při tvorbě kvalifikační práce má studující vztah k nějakému subjektu (např. pracovněprávní vztah k obchodní společnosti či státní instituci) a dochází k využití dat tohoto subjektu, tak je také nutné myslet na to, že tato data mohou být pro tento subjekt velmi cenná.

Typicky by mohlo jít o data, na která se vztahuje povinnost mlčenlivosti upravená ve smlouvě (v pracovní smlouvě, dohodě o práci konané mimo pracovní poměr, ve smlouvě o spolupráci apod.), data představující obchodní tajemství nebo data mající povahu utajované informace dle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

Vložení takových dat do nástrojů generativní AI by mohlo dojít k jejich vyzrazení, což by mohlo mít pro subjekt závažné důsledky. Proto v případě, kdy používáme taková data, je vždy v první řadě vhodné konzultovat zpracování dat prostřednictvím nástrojů generativní AI s tímto subjektem.

Momentálně proto doporučujeme do běžných chatbotů vkládat pouze informace, které jsou v **Tabulce kategorizace dat** označena stupněm “veřejná”. Zároveň doporučujeme užívání nástrojů, které mají bezpečnostní rizika smluvně i technicky ošetřena, pro nejširší užití na Univerzitě je vhodný nástroj [Microsoft Copilot for Education](#) (při přihlášení pod univerzitním účtem – ukčo@cuni.cz), dostupný všem zaměstnancům a studujícím Univerzity Karlovy ve [webovém prohlížeči](#).

Etické využívání nástrojů generativní AI

V současné době neexistuje technicky spolehlivý způsob, jak s jistotou odhalit využití generativní AI. Přestože jsou dostupné různé „detektory AI“, zatím se ukazuje, že jsou ve své současné podobě nespolehlivé a chybové. Nicméně existují ukazatele indikující míru a způsob použití generativní AI při psaní závěrečné práce. V případě zjištění nedeklarovaného použití generativní AI nebo jejího použití v nepovoleném rozsahu může vést k negativnímu hodnocení obhajoby závěrečné práce nebo zahájení disciplinárního řízení, příp. k zahájení řízení o vyslovení neplatnosti vykonání státní zkoušky nebo její části, bude-li pochybení zjištěno až po složení části státní závěrečné zkoušky či po absolvování studia.

Doporučujeme tedy využívat nástroje generativní AI eticky a transparentně. V případě, že studující při tvorbě své závěrečné práce užil nástroje/ů generativní AI, tak je povinen k práci přiložit *Prohlášení o užití umělé inteligence* a konzultovat užití generativní AI s vedoucím práce.

Vlastní přínos jako součást závěrečných prací

Psaní závěrečné práce není jen studijní povinnost, ale také příležitost se leccos naučit, nebo si procvičit dovednosti z předchozího studia: ponořit se do studia konkrétního tématu, utřídit si své myšlenky, pochopit myšlení jiných autorů a na základě toho vystavět práci většího rozsahu, než které studující zpracovávali v předchozím studiu. Pokud některé, nebo dokonce všechny tyto kroky zastane generativní AI, žádnou z těchto schopností studující nerozvinou, nebo jen v menším rozsahu. I to je třeba zvažovat při tom, kdy se studující – ideálně společně se svým vedoucím práce/školitelem – rozhodují, které nástroje generativní AI a k jakému účelu při tvorbě své práce použijí.

Způsoby využití generativní AI

Níže jsou popsány různé způsoby, jakými může být umělá inteligence zapojena do procesu zpracování závěrečné práce. Jednotlivé činnosti jsou rozděleny do tří stupňů podle toho, jak zásadním způsobem ovlivňují výsledné dílo – od nejméně zásadního prvního stupně až po kritický třetí stupeň.

Jednotlivé stupně jsou označeny barvami, které odpovídají doporučením **Pracovní skupiny pro generativní AI na Univerzitě Karlově**. Tato skupina považuje první stupeň užití generativní AI při tvorbě práce obecně za bezproblémový (zde postačí vyplnění Prohlášení o užití umělé inteligence), druhý stupeň využití vzhledem k jeho potenciální problematičnosti vždy konzultovat s vedoucím práce a třetí stupeň využití zcela zakázat. Tento seznam je pouze **doporučující**; jednotlivé fakulty si mohou samy stanovit, do jakého stupně využití budou generativní AI v jaké oblasti tvorby závěrečné práce povolovat, případně nastavit další vlastní pravidla a omezení. Účelem je poskytnout návod a inspiraci. Přizpůsobení oborovým specifikům je pak ponecháno v gesci fakult.

Doporučujeme tedy sledovat nařízení, týkající se generativní AI na jednotlivých fakultách (např. sdělení děkana, opatření děkana, vyjádření vedení fakulty) a v případě pochybností konzultovat užití generativní AI s vedoucím práce.

Tvorba a kompozice textu	
Stupeň 1	Konzultace základní myšlenky textu, diskuse o hlavních tezích textu, generování návrhu osnovy textu, získání zpětné vazby na myšlenky či vlastní části textu během tvorby textu nebo po jeho dokončení. Generovaný text není přímo vkládán do těla závěrečné práce.
Stupeň 2	Generování textu z textových, zvukových či jiných poznámek, Přeformulování vlastního textu, Komplexní užití nástrojů jako je Microsoft Copilot 365 v nástrojích Microsoft (Excel, Word apod.)

Stupeň 3	Vytvoření celé práce pomocí promptů, kde studující vystupuje pouze v roli editora, generování celých částí textu

Jazyková a stylistická úprava práce

Stupeň 1	Gramatická oprava jednotlivých slov nebo úseků, oprava syntaxe
Stupeň 2	Stylistická korektura úseků práce
Stupeň 3	Nahrávání velkých úseků textu nebo celé práce a jejich stylistické přepsání nástroji generativní AI

Překlady

Stupeň 1	Konzultace vlastního překladu s nástroji generativní AI
Stupeň 2	Oprava vlastního překladu nástroji generativní AI, překlad určitých částí práce nástroji generativní AI
Stupeň 3	Nahrání celého textu nebo jeho podstatných částí a jejich kompletní překlad

Vyhledávání, čtení a interpretace zdrojů

Stupeň 1	Provedení základní rešerše dostupných zdrojů, konzultace strategií pro samotnou rešerši, konzultace rešeršních dotazů, konzultace pomáhající porozumění
Stupeň 2	Analýza konkrétní literatury – prioritizace, generování rešeršních dotazů, vypracování rešerše za pomocí nástrojů jako Konsenzus, Perplexity, Elicit
Stupeň 3	Sepsání Přehledu literatury (Literature review)

Tvorba odvozeného obsahu

Stupeň 1	Konzultace podoby vlastního odvozeného obsahu (abstrakt, bibliografie, rejstřík), generování mediálního obsahu jako jsou doprovodné obrázky, grafy, náčrty
Stupeň 2	Generování odvozeného obsahu (abstrakt, bibliografie, rejstřík)
Stupeň 3	Generování úvodu a závěru práce

Analýza a interpretace dat	
Stupeň 1	Konzultace strategií a konkrétních metod pro analýzu a interpretaci dat
Stupeň 2	Generování konkrétních analytických postupů (např. syntaxe pro statistický software, analytických kódů) a způsobů interpretace výsledků analýzy
Stupeň 3	Generování zásadních částí nebo celé analýzy a/nebo interpretace dat.

Dotazník pro Prohlášení o užití generativní umělé inteligence

První, pracovní návrh struktury dotazníku pro autora závěrečné práce (studenta), po jehož vyplnění dojde k vygenerování „*Prohlášení o užití Generativní AI v závěrečných pracích*“ v textové podobě pro vložení do závěrečné práce.

Příklad vygenerovaného prohlášení je na konci tohoto dokumentu.

Vážené studentky, vážení studenti,

Tento formulář Vás provede tvorbou Prohlášení o užití umělé inteligence. V tomto Prohlášení shrnete, zda byla při tvorbě práce užitá umělá inteligence a popíšete, jakým způsobem.

Univerzita Karlova podporuje využívání nástrojů generativní umělé inteligence studujícími za předpokladu, že je využití generativní AI transparentní a v souladu s právním řádem ČR, předpisy Univerzity Karlovy či jejích součástí.

Pokud nebudete chtít využít tohoto formuláře, můžete si stáhnout šablonu prohlášení zde ([odkaz povede na šablonu ve formátu .docx](#)).

Použil/a jste při tvorbě této práce nějaký nástroj umělé inteligence?

Vyberte ze seznamu

Ano, použil/a jsem nástroj umělé inteligence

Ne, nepoužil/a jsem žádný nástroj umělé inteligence

Vezmeme si první generativní AI nástroj, který jste použil/a. O jaký nástroj jde?

Vyberte ze seznamu

Microsoft Copilot

Chat GPT

Claude

Grammarly

Gemini

Elicit

Writefull

Llama

DeepL

NotebookLM

Grok

Qwen3

Mistral

QwQ

Jiné

V jakém časovém období nebo datu jste uvedený nástroj použil/a?

Stručně popište, k čemu a jak jste daný nástroj použil/a.

Použil/a jste při tvorbě této práce nějaký další nástroj?

Vyberte ze seznamu

Ano

Ne

Vezmeme si druhý generativní AI nástroj, který jste použil/a. O jaký nástroj jde?

Vyberte ze seznamu

Microsoft Copilot

Chat GPT

Claude

Grammarly

Gemini

Elicit

Writefull

Llama
DeepL
NotebookLM
Grok
Qwen3
Mistral
QwQ
Jiné

V jakém časovém období nebo datu jste uvedený nástroj použil/a?

Stručně popište, k čemu a jak jste daný nástroj použil/a.

Použil/a jste při tvorbě této práce nějaký další nástroj?

Vyberte ze seznamu

Ano

Ne

Vezmeme si třetí generativní AI nástroj, který jste použil/a. O jaký nástroj jde?

.....

Příklad vygenerovaného prohlášení

Prohlášení o užití generativní umělé inteligence

Prohlašuji, že při přípravě předložené práce byly použity následující nástroje generativní AI uvedenými způsoby:

Při přípravě práce byl použit nástroj Claude v období 21.03.2025 - 30.4. 2025

Nástroj jsem použila k vytvoření první osnovy textu, revizi formulací a průběžným úpravám rukopisu.

Při přípravě práce byl použit nástroj Chat GPT v období 03. 06. 2025 - 04. 07. 2025

Nástroj jsem použila k brainstormingu nad svou představou argumentů v práci a ke získání zpětné vazby.

Po použití uvedených nástrojů umělé inteligence jsem důkladně revidoval/a a upravil/a obsah podle potřeby a plně přejímám odpovědnost za výslednou podobu práce.

Pro zpracování této práce jsem nevyužil/a žádné nástroje generativní umělé inteligence.